

Διδάσκοντας για την ΕΙΡΗΝΗ

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο
Σάββατο, 3 Νοεμβρίου 2018
Δρ. Πετρούλα Αντωνίου
Μιχάλης Θεοχαρίδης

Cyprus

Δομή εργαστηρίου

- Ας παίξουμε
- Μια ιστορία (βίντεο)
- Σταθμοί «Ειρήνης»
- Παιετάρω και Τρέχω
- Βασικοί όροι
- Παιδιά πρόσφυγες στην Κύπρο φωτογραφίζουν τη ζωή τους
- Δραστηριότητα με φωτογραφίες
- Συνεχίζω την ιστορία
- Αν σε βιάσουν, μην αντισταθείς
- Καταληκτικά

Ας γνωριστούμε...

Παιχνίδι Γνωριμίας

EIPHNH...

Σταθμοί Ειρήνης

Αρνητική Ειρήνη

ορίζεται από την απουσία της βίας.

Θετική Ειρήνη

θετικό περιεχόμενο

- αποκατάσταση των σχέσεων
- δημιουργία των κοινωνικών δομών που εξυπηρετούν τις ανάγκες όλου του πληθυσμού
- επικοδομητική λύση στη σύγκρουση.

(Galtung, 1996)

Εκπαίδευση για την ΕΙΡΗΝΗ

- Για κάθε άτομο ανά τον κόσμο ο όρος «εκπαίδευση για την ειρήνη» σημαίνει και διαφορετικά πράγματα..
- Γενικά, η «εκπαίδευση για την ειρήνη» μπορεί να περιγραφεί ως μια μορφή διδασκαλίας που καλλιεργεί στους ανθρώπους την επιθυμία για ειρήνη και τους μαθαίνει πώς να διαχειρίζονται τις συγκρούσεις με ειρηνικό τρόπο. Επίσης τους εφοδιάζει με τις ικανότητες για κριτική ανάλυση των βαθύτερων αιτιών της βίας, ώστε να μην επαναλάβουν τα ίδια λάθη στο μέλλον.

Η διακήρυξη της Unesco, τονίζει:

Ο πιο σημαντικός στόχος της εκπαίδευσης για την ειρήνη, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία είναι η ανάπτυξη σε κάθε άτομο των διεθνών αξιών και τύπων συμπεριφοράς, στα οποία βασίζεται η *ειρηνική κουλτούρα*. Είναι δυνατόν να προσδιοριστούν, ακόμα και σε διαφορετικά κοινωνικο - πολιτισμικά περιβάλλοντα, αξίες οι οποίες μπορούν να αναγνωριστούν διεθνώς... Μέσω της εκπαίδευσης μπορεί να αναπτυχθεί η δυνατότητα εξομάλυνσης της σύγκρουσης χωρίς τη χρήση βίας. **Επομένως, χρειάζεται να προωθηθεί η ειρήνη που να πηγάζει εσωτερικά στο άτομο, ώστε οι άνθρωποι να αναπτύξουν την ικανότητα της ανοχής, της συμπόνιας και της φροντίδας (Unesco, 2008).**

«Η εκπαίδευση για την ειρήνη» (peace education) είναι η διαδικασία απόκτησης γνώσεων και ανάπτυξης αξιών, στάσεων και δεξιοτήτων για να ζήσει κανείς αρμονικά με τον εαυτό του, με άλλους και με το φυσικό περιβάλλον.

Ο Harris (2004), την διαίρεσε σε πέντε κατηγορίες: τη διεθνή εκπαίδευση, την αναπτυξιακή εκπαίδευση, την περιβαλλοντική εκπαίδευση, την εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την εκπαίδευση για τη διαχείριση της σύγκρουσης.

Ο Jenkis (2007), διευκρίνισε τη διαφορά μεταξύ της «**εκπαίδευσης σχετικά με την ειρήνη**» (**education about peace**) και της «**εκπαίδευσης για ειρήνη**» (**education for peace**). Ενώ η πρώτη περιλαμβάνει ενότητες για τον πόλεμο, την ειρήνη και τους αρχηγούς των ειρηνικών κινημάτων, η δεύτερη στοχεύει στο να δημιουργήσει γνώση, αξίες, συμπεριφορές και ικανότητες για να αντιμετωπιστεί η βία και να επέλθει ειρήνη και συμφιλίωση.

Ο Butler (1997, 2004), επισημαίνει πως το *πένθος για το τραύμα* είναι αυτό που ενώνει τους ανθρώπους με τη συνειδητοποίηση πως όλοι είμαστε ευάλωτοι και μπορούμε να εκτεθούμε σε διάφορους κινδύνους.

Η δυνατότητα των εκπαιδευτικών να προωθήσουν εναλλακτικές αναπαραστάσεις του παρελθόντος και του τραύματος απορρέει από το γεγονός ότι έχουν **«θεραπευτικό επάγγελμα» (healing profession)** (McKnight, 2004).

Δραστηριότητα 1: Φεύγοντας...

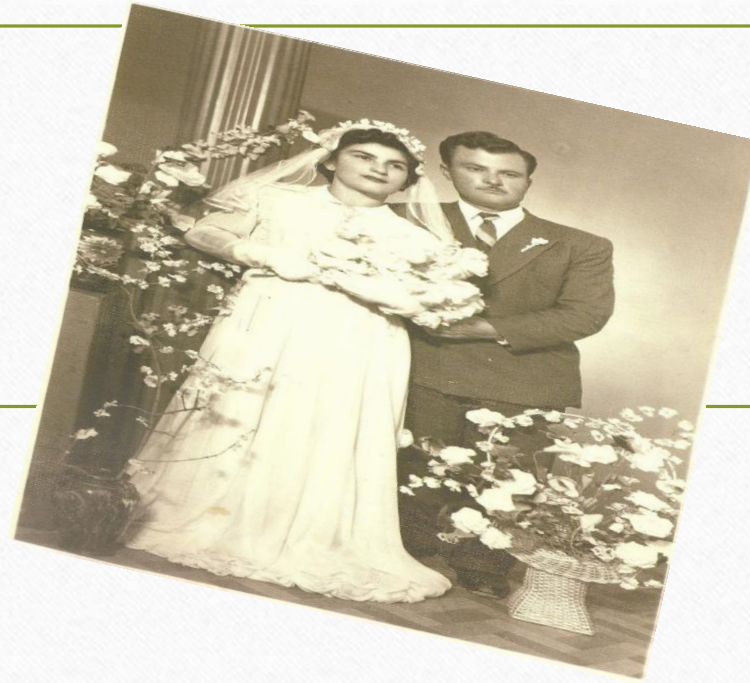
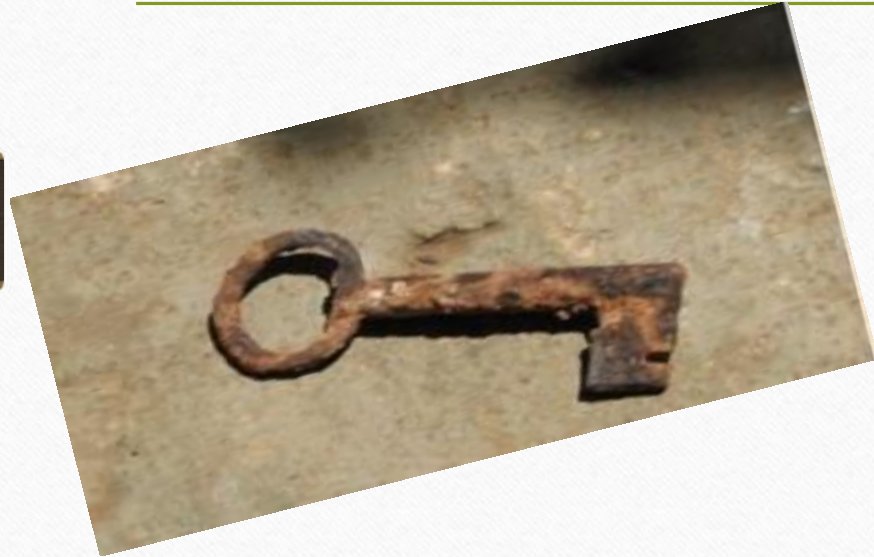
Κάτι από την πατρίδα

Το πρώτο μέρος της σειράς είχε ως θέμα **τους πρόσφυγες που έφυγαν από το Σουδάν** προς το Νότιο Σουδάν, οι οποίοι πήραν μαζί τους κατσαρόλες, φιάλες για νερό και άλλα αντικείμενα που θα τους ήταν χρήσιμα στο ταξίδι τους.

Αντίθετα, **οι κατατρεγμένοι από τον πόλεμο στη Συρία αισθάνονται την ανάγκη να «κρύψουν» τον ξεριζωμό τους.** Ενώ προσπαθούν να περάσουν τα σύνορα, μοιάζουν σαν να πηγαίνουν μια οικογενειακή βόλτα ή μια κυριακάτικη εκδρομή. Τα μόνα πράγματα που έχουν μαζί τους είναι κλειδιά, κομμάτια χαρτί, τηλέφωνα και βραχιόλια – πράγματα που φοριούνται ή χωρούν σε μια τσέπη. Κάποιοι Σύροι παίρνουν μαζί τους ένα σύμβολο της θρησκείας τους, άλλοι κάτι που να τους θυμίζει το σπιτικό τους ή μια χαρούμενη στιγμή

Κύπρος - 1974

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΙ

	2	3	4	
Όνομα	ΧΡΗΣΤΟΣ	ΑΓΓΕΛΙΚΗ	ΚΩΝΙΝΟΣ	ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ
Έτος γεννήσεως.	1926	1924	10-10-1947	26-3-1952
Σχέσις πρὸς τὸν ἀρχηγὸν οἰκογενείας	Ἀρχηγός	Σύζυγος	Νιός	Νιός
Περίοδος ἐκδόσεως				

Ορισμοί (Εγχειρίδιο δασκάλου UNHCR «Δεν είναι μόνο αριθμοί»)

- **Μετανάστης:** περιγράφει κάποιον που παίρνει μια ελεύθερη απόφαση να μετακινηθεί σε κάποια άλλη περιοχή ή χώρα, συχνά για καλύτερα αγαθά ή κοινωνικές συνθήκες και για να βελτιώσουν τις προσωπικές τους προοπτικές και των οικογενειών τους. Επίσης, οι άνθρωποι μεταναστεύουν για πολλούς άλλους λόγους.
- **Παράτυπος (χωρίς χαρτιά) μετανάστης:** κάποιος που δεν διαθέτει την απαιτούμενη νομική κατάσταση ή ταξιδιωτικά έγγραφα για να μπει ή να παραμείνει σε μια χώρα. Για παράδειγμα, μπαίνοντας στη χώρα χωρίς έγκυρο διαβατήριο ή ταξιδιωτικά έγγραφα, ή αποτυγχάνοντας να ικανοποιήσει τις διοικητικές απαιτήσεις εισόδου ή εξόδου από μια χώρα.

- **Αιτητής ασύλου:** έχει αιτηθεί ότι αυτός ή αυτή είναι πρόσφυγας και περιμένει το αίτημα του να γίνει αποδεκτό ή να απορριφθεί. Ο όρος **δεν περιέχει σε καμία περίπτωση εικασίες** - απλώς περιγράφει το γεγονός ότι κάποιος έχει υποβάλει αυτό το αίτημα. Μερικοί αιτούντες ασύλου θα αναγνωριστούν ως πρόσφυγες και κάποιοι άλλοι όχι.
-

- **Πρόσφυγας:** Το 1951 η Σύμβαση περί προσφύγων περιγράφει τους πρόσφυγες ως ανθρώπους που βρίσκονται εκτός της χώρας υπηκοότητάς τους ή η συνήθης διαμονή τους, και έχουν έναν «καλά φωλιασμένο φόβο καταδίωξης λόγω της φυλής τους, της θρησκείας τους, της εθνικότητας τους, της ιδιότητας του μέλους σε μια συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα ή πολιτική άποψη και δεν είναι ικανοί ή οφείλουν τέτοιο φόβο, απρόθυμοι να επωφεληθούν οι ίδιοι από την προστασία εκείνης της χώρας». Οι άνθρωποι τρέπονται σε φυγή από συγκρούσεις ή γενικευμένη βία, επίσης, γενικά θεωρούνται πρόσφυγες Δεν έχουν προστασία από το δικό τους κράτος – συχνά είναι η δική τους κυβέρνηση που απειλεί να του καταδιώξει.

Εσωτερικά εκτοπισμένοι

- Είναι τα άτομα που εξαναγκάστηκαν να φύγουν από τα σπίτια τους ξαφνικά ή απροσδόκητα σε μεγάλους αριθμούς. Οι συνήθεις αιτίες του εσωτερικού εκτοπισμού είναι οι βίαιες συγκρούσεις, η συστηματική καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ο εξαναγκαστικός εκτοπισμός και άλλες καταστροφές, είτε αυτές τις προκαλεί ο ανθρώπινος παράγοντας, είτε είναι φυσικές. Τα άτομα αυτά παραμένουν εντός του εδάφους της χώρας τους (Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, Deng, σελ.1-2).

65.6 million
forcibly displaced people worldwide

Refugees
22.5 million
17.2 million under UNHCR mandate
5.3 million Palestinian refugees registered by UNRWA

Stateless people
10 million

Refugees resettled
189,300 in 2016

<http://www.unhcr.org/figures-at-a-glance.html>

«Παιδιά πρόσφυγες στην Κύπρο φωτογραφίζουν τη ζωή τους»

- «Παιδιά πρόσφυγες στην Κύπρο φωτογραφίζουν τη ζωή τους» που οργανώνει η ομάδα «Φωτοδός», σε συνεργασία με την Αντιπροσωπεία της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες

Μαθήματα Φωτογραφίας
από την Ομάδα Φωτοδός
σε Παιδιά
με Μεταναστευτική Βιογραφία

Φωτοδός

- Ομάδα φωτογράφων με 15^η δράση στον χώρο της φωτογραφίας
- Προβολή και προώθηση της καλλιτεχνικής φωτογραφίας
- Διοργανώνει ειθέσεις μελών της και φιλοξενεί αξιόλογους φωτογράφους από Κύπρο και εξωτερικό
- Διοργανώνει ειδηλώσεις, σεμινάρια και παρουσιάσεις
- Οργανώνει μαθήματα φωτογραφίας

Μαθήματα

- Βασικές τεχνικές Λειτουργίες της φωτογραφικής μηχανής
- Ιστορία της φωτογραφίας και μεγάλοι φωτογράφοι
- Σύνθεση εικόνας και καλλιέργεια φωτογραφικής κουλτούρας
- Σχολιασμός και επιλογή φωτογραφιών

10 Λόγοι γιατί η φωτογραφία προσφέρεται ως εκπαιδευτικό εργαλείο

- Είναι εύκολο μέσο να το χειριστεί κάποιος.
- Τα παιδιά έχουν εξοικείωση με τη χρήση του.
- Ενισχύει την αυτοπεποίθηση καθώς ο φωτογράφος έχει απόλυτη επιλογή στο τι και πως θα φωτογραφίσει.
- Σε μαθαίνει να ακολουθείς κανόνες σύνθεσης και ισορροπίας.
- Έχει τη δύναμη να ανατρέπει αξίες.

-
- Ο φωτογράφος μαθαίνει να κάνει και να δέχεται **κριτική** για τις δημιουργίες του.
 - Η τριβή με το μέσο **εξελίσσει** και **βελτιώνει** το αποτέλεσμα.
 - Σε μαθαίνει να **εκτιμάς** και να **θαυμάζεις** την δουλειά των άλλων.
 - **Αποκαλύπτει** πτυχές του χαρακτήρα και της προσωπικότητας μας.
 - Βελτιώνει την **έκφραση** και **επικοινωνία**.

ΑΓΓΕΛΟΣ

(11 χρονών)

Αντωνία

(15 χρονών)

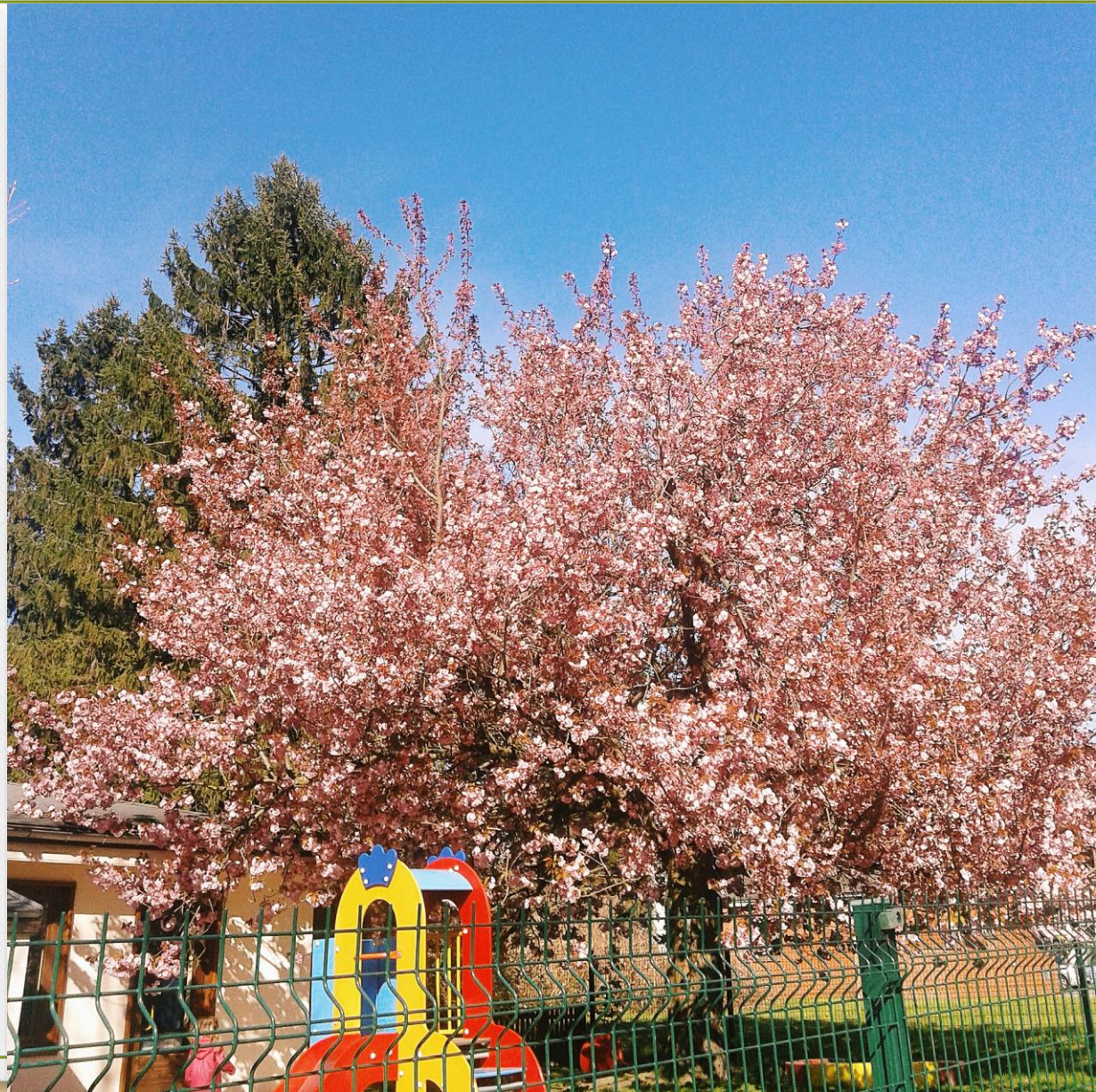

Δήμητρα

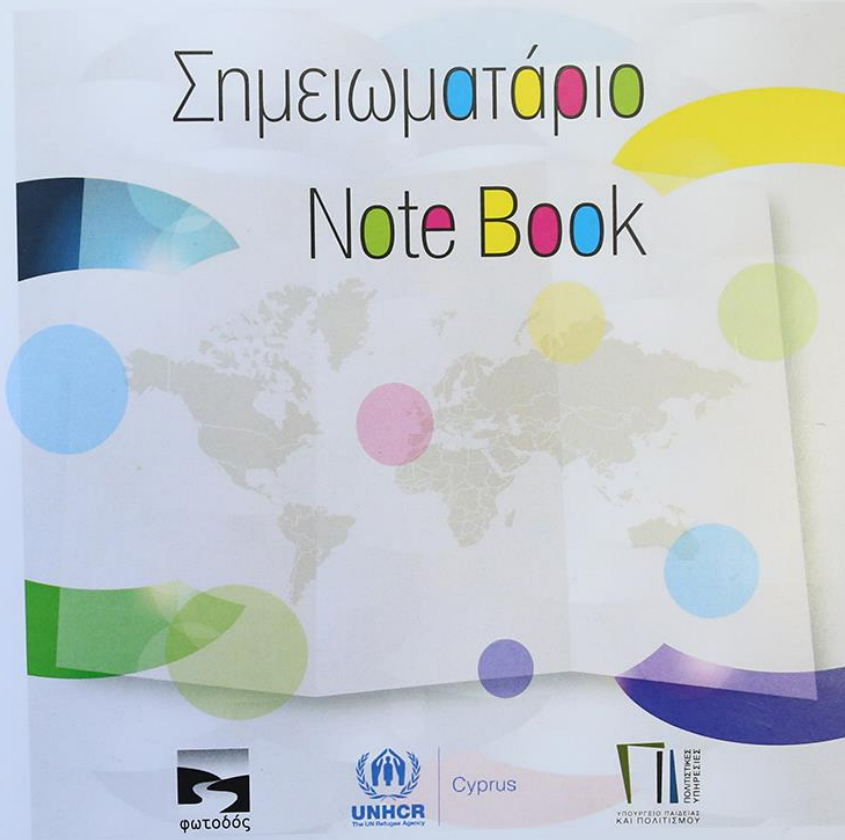
(17 χρονών)

Σημειωματάριο Note Book

Φωτοδός

UNHCR
The UN Refugee Agency

Cyprus

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Πηγή: Έργο Photovoice «Transparency» («Διαφάνεια»).

Η Photovoice είναι μια οργάνωση που λειτουργεί φωτογραφικά εργαστήρια για μη προνομιούχες ομάδες ανθρώπων σε όλο τον κόσμο, για να τους βοηθήσει να αναπτύξουν μέσα αυτο-παρουσίασης.

Για

περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον ιστότοπο:

<http://www.photovoice.org/html/galleryandshop/photogalleries/index.htm>

Δραστηριότητα σε ομάδες

Florian / Transparency / PhotoVoice

ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΟ από τη Florian

Εδώ δεν ξέρω ποιος είμαι.

Ξέρω το όνομα μου και άλλα πράγματα αλλά δεν ξέρω τι κάνω εδώ.

Στη δική μου γλώσσα θα μπορούσα να σου πω πολλά πράγματα για μένα αλλά μου είναι δύσκολο να μιλήσω στη δική τους γλώσσα.

© Howden / Transparency / PhotoVoice

Η ΦΙΛΗ ΜΟΥ από τον Hawdin

Αυτή είναι ο φίλος μου «Bomi».

Τον αγόρασα γιατί ζω μόνος και
χρειάζομαι φίλους. Μερικές φορές
του μιλάω. Αυτός δεν μου απαντάει.

ΑΔΕΙΟ ΨΥΓΕΙΟ από την Tatiana

Το πήρα στο δωμάτιο μου. Εάν δεν έχει φαγητό στο ψυγείο σου είναι ό, τι χειρότερο.

Προσφυγοποίηση/ Μετανάστευση

Alfredo, 33 και Veronica, 32, Μεξικανοί, εργάτες μετανάστες με υψηλά προσόντα. Και ο Alfredo και η Veronica είναι ιατροί. Παντρεύτηκαν και παρέμειναν στην Ευρώπη για ένα χρόνο από τη στιγμή που ο Alfredo έλαβε προσφορά για εργασία στην ψυχιατρική έρευνα, την ειδικότητά του. Η Veronica, δερματολόγος, εργαζόταν σε κάποιο νοσοκομείο και είχε την δική της προσωπική πρακτική στο Μεξικό...

Adelina, 27, from Kosovo, refugee, then naturalized

Η Adelina έφτασε στην Ευρωπαϊκή Ένωση στην ηλικία των 10, όταν η πολιτική κατάσταση στο Κόσοβο χειροτέρευε. Ο πατέρας της, δικαστικός υπάλληλος στη Gjilan, είχε υποστεί έντονη πολιτική πίεση στην εργασία του. Νιώθοντας ότι η σύγκρουση δεν ήταν μακριά, εγκατέλειψε την πατρίδα του προς αναζήτηση ασύλου.

Dore, 24, από το Κονγκό-Μπραζαβίλ, μετανάστης

Ο Dore φτάνει στην Ευρώπη από το Κονγκό Μπραζαβίλ στην ηλικία των 8 ετών και η μητέρα του τον εγκαταλείπει

Rean, 32, από το Ιράν, πρόσφυγας

Στην ηλικία των 22, η Rean παντρεύεται και εγκαταλείπει το Ιράν με τον άντρα της προς αναζήτηση περισσότερης ελευθερίας και για το ξεκίνημα μιας νέας ζωής. Ελπίζουν να πάνε στις Ηνωμένες Πολιτείες, αλλά οι αιτήσεις τους για βίζα απορρίφθηκαν και αποφάσισαν να πάνε στην Ευρώπη.

Μάριος, 32, από την Αμμόχωστο, πρόσφυγας

Στην ηλικία των 32, ο Μάριος εγκαταλείπει το σπίτι του στην Αμμόχωστο.

ΝΑΪΣΚΟΙ ΜΝΗΜΗΣ

Έκθεση σύγχρονης τέχνης
Άννα Σαλούστρου
Chapels of remembrance
Anna Saloustrou

δάσκαλος 7/ Οκτωβρίου

Η ιδέα
Στην Ελλάδα, οι συγγενείς των ανθρώπων που χάνουν τη ζωή τους σε αυτοκινητιστικά δυστυχήματα, τοποθετούν σε ακριβώς το σημείο μετά το οποίο συνέβη, μέσα στα αμέσως επόμενα 24 ώρες, ένα κεντρικό στη μορφή του νεκρού. Έτσι τιμούν τους νεκρούς, τους θυμούνται και προσεύχονται στον Θεό για την ψυχή τους. Εκκλησιαστικά στοιχεία τοποθετούν στον τόπο του δυστυχήματος και όσο επιζητεί, σαν από θαύμα, ως ευκαταστάσια ανάσταντα για τη σωτηρία τους. Ταυτόχρονα λειτουργούν σαν σήματα κινδύνου ταράσσοντας την επικινδυνότητα του δρόμου και την ανάγκη για τη λύση του προβλήματος.

Η ιδέα για τα μικρά προσκυντήρια - που λειτουργούν σαν επιβίβες σηματοδότες - στη μέση των κομρών προσέρχουν παράλληλα ακριβώς από αυτό το ελληνικό έθιμο.

The idea
In Greece, the relatives of the people who lose their lives in road accidents erect in the spot of the accident small chapels, whose forms resemble images of different types of churches, shrines or iconostases, in which they light a small oil lamp in the memory of the dead. In this way they honor the dead, remember them and pray to God for their souls. Small chapels are erected as well by the people who survive road accidents as of a miracle, as occasion for their survival. At the same time, small chapels function as danger signals emphasizing the hazardous nature of the road.

Ελένη Μισοκελλάκη 2018

Παράνομη Διακίνηση - Λαθρεμπόριο

ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ

Το άτομο εξαναγκάζεται να το κάνει Μπορεί να περιλαμβάνει αλλά μπορεί και όχι το πέρασμα των συνόρων crossing a border
Το άτομο μπορεί να έχει αλλά μπορεί και όχι νόμιμα ταξιδιωτικά έγγραφα
Εκμετάλλευση (συχνά επαναλαμβανόμενη) υπό φύλαξη ή έλεγχο: χωρίς ελευθερία παρμένη ταυτότητα και ταξιδιωτικά έγγραφα

Επικερδής επιχείρηση για ειδικούς παράνομης διακίνησης και λαθρεμπόρους
Κίνδυνος Τρωτότητα Κίνδυνος

Λαθρεμπόριο

Το άτομο που πηγαίνει με δική του ελεύθερη θέληση
Τους παρέχεται βοήθεια να περάσουν παράνομα κάποια σύνορα Μπορεί να τους δοθούν ψεύτικα ή παράνομα ταξιδιωτικά έγγραφα
Συνήθως αφήνουν τις δικές τους συσκευές με την άφιξη.

Αν σε βιάσουν, μην αντισταθείς...

<https://www.youtube.com/watch?v=ra8E-kQLDWU>

Καταληκτικά...

Για να έχουμε ΕΙΡΗΝΗ, χρειάζεται να διδάξουμε γι' αυτήν.

Αν θες ΕΙΡΗΝΗ, δίδαξε τη ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

*Αν δε διδάξουμε για την ΕΙΡΗΝΗ στα παιδιά μας,
κάποιος άλλος θα τους μάθει τη ΒΙΑ.*

Παραμύθια για τον Πόλεμο και την Ειρήνη

Εμπαιδευτικό υλικό

Ελεύθερο στο διαδίκτυο

- Για λίγη ζεστασιά (14-18 χρονών)
- Μονόλογοι από το Αιγαίο (13 χρ. και άνω)
- Σκληρό καρύδι
- Περάσματα (10-18 χρ.)
- Ειρήνη - Η ιστορία ενός παιδιού πρόσφυγα (5-8 χρ.)
- Δεν είναι μόνο αριθμοί (12-18 χρ.)

- **Ιστοσελίδες:** Διεθνής Αμνηστία, Ύπατη Αρμοστεία για τους Πρόσφυγες, Κίνημα κατά της ρητορικής μίσους, Επίτροπος Προστασίας για τα δικαιώματα του παιδιού κ.α.

Σας ευχαριστούμε.

Θα βρείτε επιπρόσθετο υλικό στην ιστοσελίδα του
Παιδαγωγικού Ινστιτούτου για την Αντιρατσιστική
Πολιτική